

Mindelys på kirkegårdenes grave

Overgartner, cand. hort. Henry E. Nielsen

Den smukke skik at tænde lys på gravene ved særlige højtidelige lejligheder er stærkt udbredt i de katolske lande. *Allehelgensdag* er her den store besøgsdag, hvor de pårørende strømmer til kirkegårdene, som ellers oftest henligger sparsomt besøgt. Alle grave, hvortil der er pårørende, bliver til allesjælesdag smykket med lys.

Også på danske katolske kirkegårde sættes der lys ud denne dag. På *katolsk Vestre kirkegård* (København) findes kun få grave, hvor der på denne dag ikke er lys, og det kan være fra et enkelt »julelys« til 10-20 store lys på hvert gravsted. Der kommer til at hvile en egen stemning over kirkegården, når man overalt ser disse lys skinne, og samtidig ser man desuden ofte en procession vandre rundt mellem gravene med en katolsk præst i spidsen. Foruden de lys, familien selv har med, sætter kirkegårdens ledelse også talrige lys ud, — vel nok mest for fjernere boende pårørendes regning og efter disses ønske.

Denne smukke skik er nu ved at brede sig også til de *protestantiske* kirkegårde i hovedstaden. Her er det dog fortrinsvis *juleaften* samt ved særlige mindedage, som for eks. fødsels- og dødsdage, at lysene tændes. Siden julen 1953 har *Vestre kirkegård* sat en hel del lys ud på gravene sammen med juletulipaner og granudsmykning, ligesom monumentet for de faldne fra 9. april er blevet smykket med levende lys både på denne april-dag og til juleaften. Også i *Mindelunden i Ryvangen* er der for eks. juleaften afholdt en højtidlighed, hvorved frihedskæmpere i uniform bar fakler og hvor gravene ligeledes var smykket med levende lys.

Oprindelig var det hos os mere høje, hvide lys som anvendtes; de ser også festlige ud, men rent praktisk er de ikke gode. Selv en svag vind, som svøber sig mellem hække og rundt om monumenter, kan slukke lysene lige så hurtigt, som man kan tænde dem, og en undersøgelse næste dag viser, at mange lys kun er brændt delvis ned. De sidste år er man derfor fra kirkegårdenes side gået over til at anvende nogle *specielle mindelys*, som

har mange fordele. De er støbt ned i et aluminiumsbæger, noget lig de bægre, der bruges til forskellige slags pålæg og som isbægre. Det er egentlig de såkaldte »femtemajlys«, som bruges. Vægen er ca. 7 mm tyk, og når den er tændt, giver den en stor flamme, som fuldt ud svarer til vægens dimension. Brændetiden er lang, ofte ca. 4 timer. Når først vægen er rigtig tændt, skal der meget stærke vindstød til for at slukke den, og lidt regn betyder heller ikke noget. De vælter heller ikke. Efter de erfaringer, som er gjort på Vestre kirkegård, er dette det helt ideelle lys til gravstedsbrug.

Selve skikken med mindelys er i sig selv så smuk, at den sikkert rent spontant hurtigt vil vinde frem også på de steder, hvor man ikke allerede kender den.

Og den vil kunne være med til at øge interessen for at værne om gravene, — et naturligt og næsten selvfølgelig og smukt led i vor tids form for kirkegårds kultur.

Fig. 99.
Mindelys i blafrende
vind på granpyntet
gravsted.
Foto: forfatteren.